

قرآن کریم در یک نگاه

(نگاهی کلی به محتوای سوره‌ها و آیات قرآن مجید)

دکتر اسدالله افشار

انتشارات سفیر ارجمند

سرناسانه	: افشار، اسدالله، ۱۳۴۰
عنوان و نام پدیدآور	: قرآن کریم در یک نگاه (نگاهی کلی به محتوای سوره‌ها و آیات قرآن مجید) اسدالله افشار
مشخصات نشر	: تهران: سفیراردهال، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۳۵۶ص
شابک	: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۳۱۳ - ۵۵۳ - ۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
موضوع	: قرآن -- فهرست مطالب
موضوع	: Qur'an - Concordances
موضوع	: قرآن -- بررسی و شناخت
موضوع	: قرآن -- بررسی و شناخت
موضوع	: Qur'an - Surveys
موضوع	: قرآن -- سوره‌ها و آیه‌ها
موضوع	: Qur'an - Suras and ayats
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ق ۵الف BP۶۶/۶
ردیف دیوبند	: ۲۹۷/۱۲
شماره کتابشناس ملی	: ۴۹۱۷۸۷۲

قرآن کریم در یک نگاه

(نگاهی کلی به محتوای سوره‌ها و آیات قرآن مجید)

دکتر اسدالله افشار

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

صفحه‌آرایی و طراح جلد: واحد آفرینش سفیر اردهال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سفیر اردهال

شمارگان: ۵۵۰ نسخه ♦ شماره نشر: ۶۱۱-۱

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

© حق چاپ: ۱۳۹۶، انتشارات سفیر اردهال www.safirardehal.ir

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۳۱۳ - ۵۵۳ - ۶

نشانی دفتر: تهران، خیابان مفتح، خیابان سمیه، رویه روی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴
تلفن مرکز پخش: ۸۳۱۹۳۴۲-۸۳۱۳۸۹۸ کد پستی: ۱۵۸۱۸-۷۴۷۱۵ email: safirardehal@yahoo.com

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۵۵	 ۱- سورة حمد (مکی)
۵۶	 ۲- سورة بقره، (مکی)
۶۹	 ۳- سورة آل عمران (مدنی)
۷۷	 ۴- سورة نساء (مدنی)
۸۶	 ۵- سورة مائده (مدنی)
۹۳	 ۶- سورة انعام (مکی)
۹۹	 ۷- سورة اعراف (مکی)
۱۰۸	 ۸- سورة انفال (مدنی)
۱۱۲	 ۹- سورة توبه (مدنی)
۱۱۹	 ۱۰- سورة یونس (مکی)
۱۲۳	 ۱۱- سورة هود (مکی)
۱۲۸	 ۱۲- سورة یوسف (مکی)
۱۳۳	 ۱۳- سورة زمر (مکی)
۱۳۵	 ۱۴- سورة ابراهیم (مکی)
۱۳۷	 ۱۵- سورة حجر (مکی)
۱۴۰	 ۱۶- سورة نحل (مکی، مدنی)
۱۴۵	 ۱۷- سورة اسراء (مکی)
۱۵۰	 ۱۸- سورة کهف (مکی)
۱۵۴	 ۱۹- سورة مریم (مکی)
۱۵۷	 ۲۰- سورة طه (مکی)
۱۶۱	 ۲۱- سورة انبیاء (مکی)

١٦٤	 سورة حج (مدني)
١٦٧	 سورة مومنون (مكي)
١٦٩	 سورة نور (مدني)
١٧٢	 سورة فرقان (مكي)
١٧٥	 سورة شعرا (مكي)
١٧٧	 سورة نمل (مكي)
١٨٠	 سورة قصص (مكي)
١٨٣	 سورة عنكبوت (مكي)
١٨٦	 سورة روم (مكي)
١٨٩	 سورة لقمان (مكي)
١٩١	 سورة المائدة (مكي)
١٩٣	 سورة احزاب (مدني)
١٩٧	 سورة سبا (مكي)
١٩٩	 سورة فاطر (مكي)
٢٠١	 سورة يس (مكي)
٢٠٥	 سورة صافات (مكي)
٢٠٨	 سورة ص (مكي)
٢١٠	 سورة زمر (مكي)
٢١٤	 سورة مؤمن (مكي)
٢١٧	 سورة فصلت (مكي)
٢٢٠	 سورة شورى (مكي)
٢٢٢	 سورة زخرف (مكي)
٢٢٥	 سورة دخان (مكي)
٢٢٨	 سورة جاثية (مكي)
٢٣٠	 سورة احقاف (مكي)
٢٣٣	 سورة محمد (ص) (مدني)
٢٣٦	 سورة فتح (مدني)
٢٣٨	 سورة حجرات (مدني)
٢٤٠	 سورة ق (مكي)

٢٤٣	٥١- سورة ذاریات (مکی)
٢٤٦	٥٢- سورة طور (مکی)
٢٤٨	٥٣- سورة نجم (مکی)
٢٥٠	٥٤- سورة قمر (مکی)
٢٥٣	٥٥- سورة الرحمن (مکی)
٢٥٧	٥٦- سورة واقعه (مکی)
٢٥٩	٥٧- سورة حدید (مدنی)
٢٦١	٥٨- سورة مجاد ، (مدنی)
٢٦٣	٥٩- سورة حشر (ما ی)
٢٦٥	٦٠- سورة معتنه (مدنی)
٢٦٦	٦١- سورة صف (مدنی)
٢٦٧	٦٢- سورة جمعه (مدنی)
٢٦٨	٦٣- سورة منافقین (مدنی)
٢٦٩	٦٤- سورة تغابن (مکی)
٢٧١	٦٥- سورة طلاق (مدنی)
٢٧٢	٦٦- سورة تحریم (مدنی)
٢٧٥	٦٧- سورة ملک (مکی)
٢٧٧	٦٨- سورة قلم (مکی)
٢٧٩	٦٩- سورة حاقه (مکی)
٢٨١	٧٠- سورة معارج (مکی)
٢٨٣	٧١- سورة نوح (مکی)
٢٨٥	٧٢- سورة جن (مکی)
٢٨٧	٧٣- سورة مزمل (مکی)
٢٨٩	٧٤- سورة مدثر (مکی)
٢٩١	٧٥- سورة قیامت (مکی)
٢٩٣	٧٦- سورة انسان (دھر) (مدنی)
٢٩٥	٧٧- سورة مرسلات (مکی)
٢٩٧	٧٨- سورة نبا (مکی)
٢٩٩	٧٩- سورة نازعات (مکی)

٣٠١	٨٠- سورة عبس (مکی)
٣٠٣	٨١- سورة تکویر (مکی)
٣٠٥	٨٢- سورة انفطار (مکی)
٣٠٦	٨٣- سورة مطففين (مکی)
٣٠٧	٨٤- سورة انشقاق (مکی)
٣٠٨	٨٥- سورة بروج (مکی)
٣١٠	٨٦- سورة طارق (مکی)
٣١١	٨٧- سورة اعلی (مکی)
٣١٢	٨٨- سورة غاشیه (مکی)
٣١٣	٨٩- سورة فجر (مکی)
٣١٥	٩٠- سورة بلد محج (مکی)
٣١٦	٩١- سورة شمس (مکی)
٣١٧	٩٢- سورة اللیل (مکی)
٣١٨	٩٣- سورة ضحی (مکی)
٣١٩	٩٤- سورة الم نشرح (مکی)
٣٢٠	٩٥- سورة تین (مکی)
٣٢١	٩٦- سورة علق (مکی)
٣٢٢	٩٧- سورة قدر (مکی)
٣٢٣	٩٨- سورة بینہ (مکی)
٣٢٤	٩٩- سورة زلزال (مکی)
٣٢٥	١٠٠- سورة والعادیات (مدنی)
٣٢٦	١٠١- سورة قارعه (مکی)
٣٢٧	١٠٢- سورة تکاثر (مکی)
٣٢٨	١٠٣- سورة والعصر (مکی)
٣٢٩	١٠٤- سورة همزه (مکی)
٣٣٠	١٠٥- سورة فیل (مکی)
٣٣١	١٠٦- سورة قریش (مکی)
٣٣٢	١٠٧- سورة ماعون (مکی)
٣٣٣	١٠٨- سورة کوثر (مکی)

۳۳۴		۱۰۹- سورة کافرون (مکی)
۳۳۵		۱۱۰- سورة نصر (مدنی)
۳۳۶		۱۱۱- سورة نبت (مکی)
۳۳۷		۱۱۲- سورة اخلاص (مکی)
۳۳۸		۱۱۳- سورة فلق (مکی)
۳۳۹		۱۱۴- سورة ناس (مکی)
۳۴۰		منابع
۳۴۵		نمایه

مقدمه

قرآن کریم، کتاب آسمانی است که از ناحیه خدا، برای سعادت و راه‌یابی انسان به سوی حق، بر آخرین پیام‌آور الهی، محمد بن عبدالله (ص) فرستاده شد. قرآن معجزه جاوید پیامبر اسلام (ص) است. این کتاب در طول ۲۳ سال از طریق وحی تدریجاً بر رسول خدا (ص) نازل شد. سفیر اکرم (ص) آیات قرآن را بر مردم می‌خواند و جاذبه این آیات، افراد را به سوی اسلام می‌کشید. قرآن مجموعه ۱۱۴ سوره است و مجموع این سوره‌ها حدود ۶۲۳۶۲ آیه مشتمل است و همه این آیات مجموعاً در حدود ۷۷۸۰۷ کلمه است که از این تعداد کلمات ۴۵۶۵۳ مکی و ۳۲۱۵۴ مدنی است. (۱) از آن‌جا که قرآن کریم آخرین کتاب آسمانی برای هدایت انسان است بنابراین کامل‌ترین کتاب هدایت الی الله نیز می‌باشد.

معنای کلمه قرآن

کلمه قرآن به معنای خواندن است و از آن‌جا که باید با خواندن آیات قرآن کریم، با راه‌های سعادت آشنا شویم. به این کتاب «قرآن» گفته می‌شود. خوب است بدانیم که قرآن کریم با قرآن مجید با هم فرقی ندارند؛ منظور این دو نام همان کتاب آسمانی مسلمانان است. کلمه «مجید» و «کریم» هر دو صفاتی بر قرآن هستند. ما دو قرآن نداریم که یکی کریم و یکی مجید باشد. این درست مثل آن است که ما یک گل را نشان دهیم و یک بار بگوئیم «این گل زیباست» و یک بار بگوئیم «این گل قرمز است» ما در این دو جمله، درباره یک گل سخن می‌گوئیم که هم قرمز است و

هم زیبا. قرآن هم یکی بیشتر نیست هم مجید است هم کریم. در سخنان چهارده معصوم (ع) صفاتی درباره قرآن به کار رفته است: راهنما، بهترین داستان، نجات دهنده، سودمندترین پند، بهار دل‌ها، سعادت بزرگ. حضرت رسول اکرم (ص) در طول عمر خود هرگز چیزی ننوشت.

آن حضرت آیه‌های قرآن را برای مردم می‌خواند و گروهی از آنان که سواد داشتند، قرآن را بر روی پوست حیوانات، استخوان‌های پهن شتر، چوب درختان یا پارچه‌های ابریشمی می‌نوشتند. این گروه در تاریخ به «کاتبان وحی» مشهورند. کلمه «کاتب» در زبان عربی به معنای نویسنده است.

تعداد کاتبان وحی

تعداد کاتبان وحی نگاه به ۴۰ نفر نیز می‌رسید که مهمترین آنها امیر مؤمنان علی (ع) بود. آن حضرت اولین کسی بود که به نوشتن آیه‌های قرآن پرداخت و تا آخرین روزهای عمر پیامبر (ص) نزد آن کار ادامه داد. امام علی (ع) فرمود: به خدا قسم آیه‌ای نازل نشد مگر آن که پیامبر (ص) آن را بر من می‌خواند و تفسیر و معنای حقیقی آن را به من می‌آموخت. کسانی که در حال یادگیری قرآن هستند برای بهتر خواندن، تمرین می‌کنند. گاهی قرآن را غلط می‌خوانند. غلط خواندن آنان گناه نیست، زیرا آنان عمدی این کار را نمی‌کنند. پس باید از ترس غلط خواندن، قرائت و تمرین برای بهتر خواندن آن را کنار بگذاریم. قرآن خواندن در راه رفتن اشکال ندارد بلکه استفاده از این فرصت برای خواندن کتاب خدا خیلی هم خوب است.

تقسیم‌بندی‌های قرآن

تقسیم‌بندی‌هایی که برای قرآن مجید صورت گرفته دو گونه است:

۱. تقسیم قرآن به سوره و آیه که مورد تصریح قرآن مجید قرار گرفته و پیامبر اکرم (ص) خود در تفهیم آن به مردم نقش اساسی داشته است.
۲. تقسیماتی است که مسلمانان پس از زمان رسول خدا (ص) با سلیقه خود و برای

اغراضی مانند سهولت در فراگیری قرآن اعمال نموده‌اند مانند تقسیم قرآن به سی جزء و هر جزء به چهار حزب و هر حزب به چهار ربع. در اینجا به شرح دو واژه آیه و سوره که مورد تصریح قرآن قرار گرفته است می‌پردازیم:

یکم) آیه

آیه در اصل به معنای نشانه و علامت می‌باشد و از آن‌جا که معجزات پیامبران نیز یکی از نشانه‌های صدق ادعای آنان بوده به آن‌ها نیز آیه اطلاق شده است مثلاً در مورد معجزات حضرت عیسی (ع) می‌خوانیم: اُنْزِلَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ... (آل عمران/ ۴۹) من با معجزه‌ای از پروردگارتان (که دلالت بر پیامبری من دارد) نزد شما آمدم. معنای دیگر آیه به عبرت است چنان‌که در قرآن کریم می‌فرماید: اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَايَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ (حجر/ ۷۷) همانا در آن مایه پند و عبرتی برای مؤمنان است.

نکاتی که لازم است درباره آیه‌های قرآن به یاد داشته باشیم عبارتند از:

۱. چگونگی تعیین حدود و ترتیب آیات: تعیین حدود و ترتیب آیات قرآن در زمان حیات پیامبر اکرم (ص) و به دستور آن حضرت صورت گرفته است.
۲. تعداد آیات: در شماره گذاری آیات بعضی از سوره‌های قرآن اختلاف اندکی به چشم می‌خورد - به نظر می‌رسد که منشأ اختلاف تفاوت در حساب‌های صحابه پیامبر (ص) از مواضع وقف و وصل آیات بوده است. پیامبر اکرم (ص) هنگامی که قرآن را برای مردم می‌خواندند به منظور آگاه ساختن آن‌ها از تمام شدن یک آیه اندک مکث می‌کردند و سپس همان آیه را به آیه بعدی (به علت پیوستگی مطلب آن دو) وصل می‌کردند. از این رو گاه شنونده‌ای آن دو آیه را یک آیه تلقی می‌کرد و این توهم موجب اختلافات اندکی در شمارش آیات یک سوره گردیده است. با توجه به مطالب بالا مرحوم طبرسی می‌نویسد: عدد اهل کوفه (۶۲۳۶) صحیح‌ترین عدد است چون سندش به امیرالمؤمنین علی (ع) می‌رسد و

روایتی نیز از پیامبر (ص) وارد شده که با این قول سازگار است.

۳. کوتاه‌ترین و بلندترین آیات: کوتاه‌ترین آیه "مدهامتان" است که یک جمله می‌باشد. که یک کلمه می‌باشد و بلندترین آیه، آیه ۲۸۲ بقره است که بیش از سی جمله می‌باشد. این آیه به آیه دین معروف است.

۴. اولین و آخرین آیات نازل شده: بیشترین مفسران بر این عقیده‌اند که آیات اول سوره فلق اولین آیاتی است که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شده است. آخرین آیه نازل شده نیز آیه "واتقوا یوما ترجعون فیہ الی الله" می‌باشد. از ابن عباس نقل شده است که این آیه آخرین آیه‌ای بود که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد و آن حضرت به گناه جبرئیل دستور داد تا آن را پس از آیه ۲۸۰ سوره بقره قرار دهد.

دوم) سوره

سوره از ماده سور و به معنای پادشاه بلند و رفیع است. در اصطلاح نیز به قسمتی از قرآن گفته می‌شود که بر حسب نزول از دیگر قسمت‌ها جدا شده باشد. هر سوره‌ای با بسم الله الرحمن الرحیم شروع می‌شود به جز سوره توبه که با اعلان جنگ به دشمنان پیمان شکن اسلام و اظهار برائت و برار از آنان شروع شده است.

سوره نمل دارای دو بسم الله است: یکی مربوط به خود سوره و دیگری مربوط به نامه حضرت سلیمان (ع) به بلقیس که با بسم الله شروع شده است.

نکاتی که لازم است درباره سوره‌های قرآن بدانیم عبارتند از:

۱. تعداد سوره‌های قرآن: قرآن دارای ۱۱۴ سوره است که با سوره حمد آغاز

می‌شود و با سوره ناس پایان می‌یابد. در برخی از روایات سوره انفال و توبه را که بین آن دو بسم الله الرحمن الرحیم نیامده یک سوره دانسته‌اند. همچنین در روایات سوره‌های ضحی و انشراح یک سوره و سوره‌های فیل و ایلاف نیز یک سوره محسوب شده‌اند و به همین دلیل فقهای شیعه نیز با توجه به این که در نماز

- خواندن یک سوره کامل واجب است خواندن یکی از آن‌ها را کافی ندانسته‌اند.
۲. اسامی سوره‌ها: درباره نام گذاری سوره‌ها دو نظریه وجود دارد: بیشتر علما بر این عقیده‌اند که اسامی سوره‌ها به بیان رسول اکرم (ص) و از طریق وحی تعیین شده است ولی عدّه بسیار کمی آن را عمل صحابه می‌دانند.
۳. کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین سوره‌ها: کوچک‌ترین سوره قرآن کوثر با سه آیه و بزرگ‌ترین آن‌ها بقره با ۲۸۶ آیه است.
۴. سوره‌های سجده‌دار: چهار سوره از قرآن که شامل آیات سجده‌دار است عبارتند از: سوره سجده آیه ۱۵، فصلت آیه ۳۷، نجم آیه ۶۲ و علق آیه ۱۹.
- این چهار سوره را عزائم می‌نامند و اگر انسان هریک از چهار آیه مذکور را به طور کامل بخواند یا بداند غرض فرا دهد واجب است پس از تمام شدن آیه بی‌درنگ سجده کند.
- چهارده آیه دیگر در قرآن وجود دارد که دارای سجده مستحب است. آیات سجده چه واجب و چه مستحب در حاشه قرآن مشخص گردیده است.
- گفتنی است که تعداد آیات قرآن‌های کنونی که به خط عثمان‌طه است همین عدد ۶۲۳۶ آیه می‌باشد. (۲)

سیمای قرآن از دیدگاه قرآن

قرآن، کتابی است که محتوای بلند و جامع آن حتی غیرمسلمانان را نیز شگفت‌زده نموده است به گونه‌ای که "ماکس منین"، شرق‌شناس معاصر می‌گوید «قرآن تنها یک کتاب دینی نیست، بلکه کتاب اخلاق و اصول سیاست و اجتماع و راهنمای روزمره انسان می‌باشد». (۳)

قرآن چگونه خود را معرفی می‌کند؟

برای یافتن پاسخ سؤال مورد نظر باید به خود قرآن مراجعه کنیم و ببینیم که قرآن خودش را چگونه معرفی نموده است. وقتی تحقیق را با این رویکرد، آغاز می‌کنیم،

به آیات فراوانی برمی‌خوریم که قرآن را معرفی نموده‌اند. که در این قسمت تنها به برخی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱. «إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ: این (قرآن) سخنی است که حق را از باطل جدا می‌کند». (۴)

علامه طباطبایی (ره) در ذیل این آیه شریفه می‌فرماید: «قرآن سخنی جداسازنده بین حق و باطل است... آن‌چه را قرآن ثابت می‌کند حق محض است، که شکی در آن نیست و چون حق است هیچ باطلی نمی‌تواند آن را باطل سازد، و هر باطلی در سلب بطلان آن برآید باطل بدون تردید است». (۵)

۲. «وَالْحَقُّ نَزَّلَهُ بِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا: و ما قرآن را بحق نازل کردیم و حق نازل شد و تو را، جز به عنوان بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده، نفرستادیم». (۶)

«قرآن کتابی است که بحق از ناحیه خداوند نازل شده است و در تمام مسیر ابلاغ چه در آن مرحله که واسطه برنیل بود و چه در آن مرحله که گیرنده پیامبر (ص) بود، در همه حال آن را از هر نظر حفظ و حراست فرمود و حتی با گذشت زمان دست هیچ گونه تحریف به دامانش دراز ننشاند. نخواهد شد، چرا که خدا پاسداریش را بر عهده گرفته است». (۷)

۳. «إِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ: و این کتابی است قطعاً شکست‌ناپذیر که هیچ گونه باطلی، نه از پیش‌رو و نه از پشت سر، به سراغ آن نمی‌آید چرا که از سوی خداوند حکیم و شایسته ستایش نازل شده است». (۸)

قرآن کتابی است که هیچ کس نمی‌تواند همانند آن را بیاورد و بر آن غلبه کند، کتابی است بی‌نظیر، منطقی محکم و گویا، استدلال‌آش قوی و نیرومند، تعبیراتش منسجم و عمیق، تعلیماتش ریشه‌دار و پرمایه، و احکام و دستوراتش هماهنگ با نیازهای واقعی انسان‌ها در تمام ابعاد زندگی. (آیه ۴۲) سپس به توصیف مهم و گویایی درباره

عظمت این کتاب آسمانی پرداخته، می‌گوید: «هیچ گونه باطلی، نه از پیش‌رو، نه از پشت سر، به سراغ قرآن نمی‌آید. (لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ).

یعنی نه تناقضی در مفاهیم آن است، نه چیزی از کتب و علوم پیشین بر ضد آن می‌باشد و نه اکتشافات علمی آینده با آن مخالفت خواهد داشت. نه کسی می‌تواند حقایق آن را ابطال کند، و نه در آینده منسوخ می‌گردد. نه در معارف و قوانین و اندرزها و خبرهایش خلافتی وجود دارد و نه خلافتی بعداً کشف می‌شود. نه آیه و حتی کلمه‌ای ر آن کم شده، و نه چیزی بر آن افزوده می‌شود و به تعبیر دیگر دست تحریف کنندگان از دامان بلندش کوتاه بوده و هست» (۹).

این که در قرآن کریم هیچ گونه شک و تردیدی راه ندارد "این یک ادعا نیست بلکه منظور این است که مسوولان آن آن چنان است که خود شهادت بر حقانیت خویش می‌دهد، و «همچون طالع عاقل است خاموش و هنرنمای» و به تعبیر دیگر: آن چنان آثار صدق و عظمت و اسجام و استحکام و عمق معانی و شیرینی و فصاحت لغات و تعبیرات در آن نمایان است که هر گونه وسوسه و شک را از خود دور می‌کند، و مصداق "آن چه که عیان است چه حاجت به بیان است" می‌باشد. جالب این که گذشت زمان نه تنها طراوت آن را نمی‌کاهد، بلکه با پیشرفت علوم و برداشته شدن پرده از روی اسرار کائنات حقائق قرآن روشن تر می‌گردد، و هر قدر علم به سوی تکامل پیش می‌رود درخشش این آیات بیشتر می‌شود» (۱۱).

نام‌های قرآن کریم

۱. قرآن

نام مشهور کتاب آسمانی ما قرآن است و ۶۶ بار در آن به کار رفته است مانند: «لَوْ أَنزَلْنَاهُ هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ: اگر این قرآن را بر کوهی نازل می‌کردیم می‌دیدیم که در برابر آن خاشع می‌شود و از خوف خدا می‌شکافد». (حشر/۲۱)